

Pieštukų magija

Kęstučio Skerio kolekcijos parodos pristatymas

2013-11-27

Kas išrado pieštuką?

- „Švininis“ pieštukas (jo sudėtyje švino net nebuvo) buvo išrastas 1564 m., kai Borovdalyje, Anglijoje buvo atrastas didžiulis grafito (juodosios anglies) telkinys.
- Grynas grafitas buvo supjaustytas gabalais, paskui iš tokių gabalų buvo karpomos kvadratinės formos grafito lazdelės.
- Tokia grafito lazdelė buvo patalpinta į iš medžio išdrožtą laikiklį ir taip suformuotas pieštukas.
- Kodėl jis buvo pavadintas švininiu pieštuku? Tuo metu naujai atrastas grafitas buvo pavadintas „juodoju švinu“, nes tokia medžiaga, kaip grafitas iki tol nebuvo žinoma.

Ką reiškia žodis pieštukas ?

- Žodis **pieštukas** kilo iš lotynų žodžio "penicillus," kuris reiškia „maža uodegėlė“.
- Grafito (pavadintas graikišku žodžiu, reiškiančiu "rašyti") cheminė analizė buvo atlikta 1779 m. (K.W. Scheelo) ir pavadinta grafitu - 1789 m. (A.G. Wernerio).

Išsirinkti pieštuką padės ant jo išpaustos raidės ir skaičiai, nurodantys kokio kietumo ar minkštumo jis yra. Kuo minkštesnis, tuo tamsiau rašo.

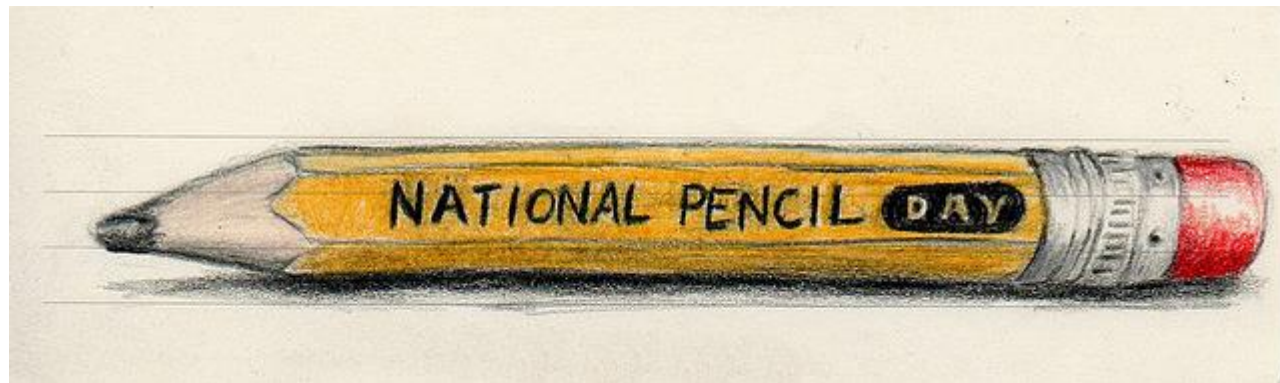
- **HB** — universalus, vidutinio kietumo.
- **B** — minkštas. Skaičiai, kaip antai 2B ar 6B, nurodo minkštumo laipsnį: kuo didesnis skaičius, tuo šerdis minkštesnė.
- **H** — kietas. Kuo didesnis skaičius — 2H, 4H, 6H ir taip toliau, tuo pieštukas kietesnis.
- **F** raide žymimi pieštukai plona šerdimi.
- Kai kuriose šalyse žymėjimas kitoks. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstijose ant pieštuko išpaustas skaičius 2 atitinka HB. Pagal šią sistemą, kuo didesnis skaičius, tuo kietesnė šerdis.

Įdomybės apie pieštukus:

- Įprastu mediniu pieštuku galima nubrėžti apie 55 kilometrų ilgio liniją ir parašyti 45000 žodžių.
- Pieštuką galima drožti 17 kartų.
- Kasmet pasaulyje pagaminama 14 bilijonų pieštukų.
- JAV kasmet sunaudojama du bilijonai pieštukų.
- Pieštukai su trintukais pradėti gaminti prieš 163 metus.
- Iš vieno medžio galima pagaminti 300.000 pieštukų.
- Pieštukas turi daugiau kaip 400 metų.

Ką reiškia žodis pieštukas?

- Žodis **pieštukas** kilo iš lotynų žodžio "penicillus," kuris reiškia „maža uodegėlė“.
- Grafito (pavadintas graikišku žodžiu, reiškiančiu "rašyti") cheminė analizė buvo atlikta 1779 m. ir pavadinta grafitu - 1789 m.

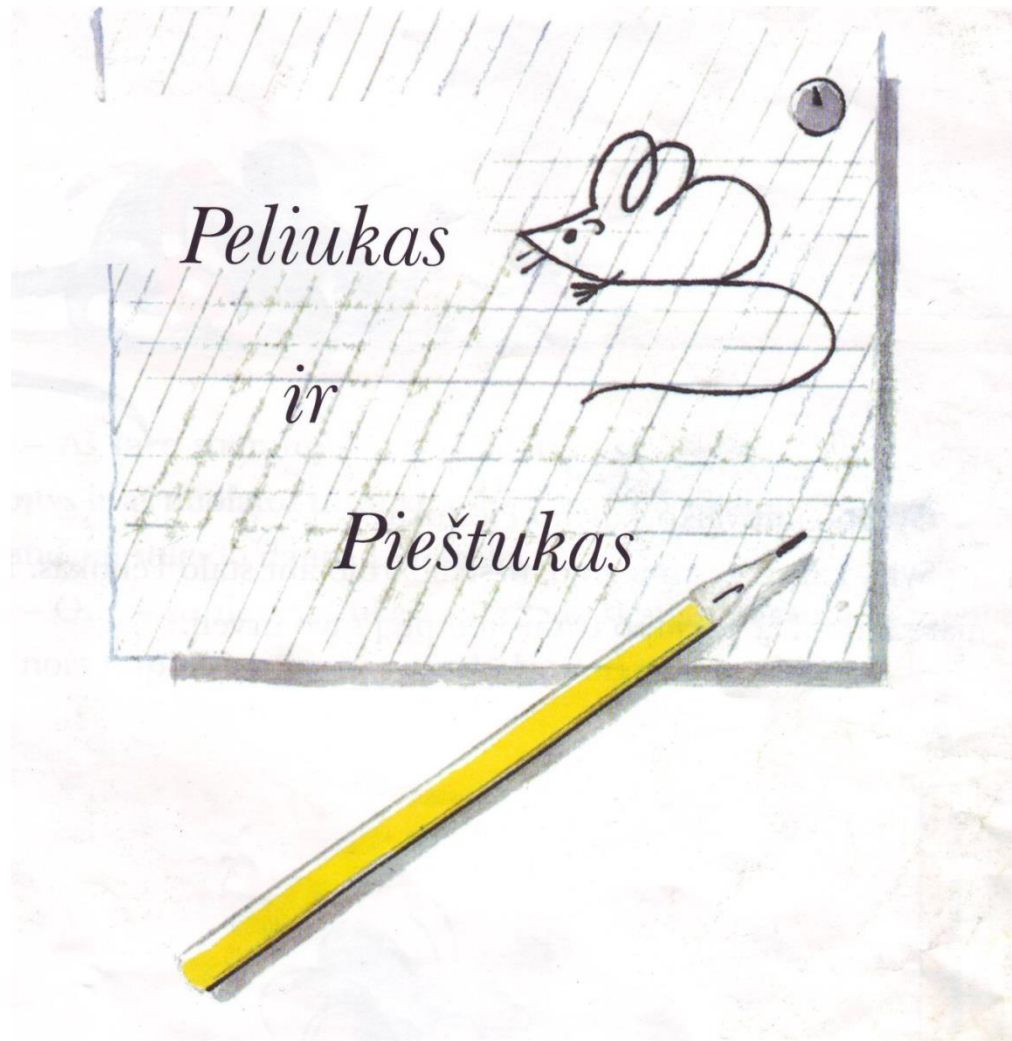
Ar žinai, kad...

- Ernestas Hemingvėjus rašė savo knygas pieštuku?
- John Steinbeck suvartojo daugiau kaip 300 pieštukų, kol parašė *Edeno rytus*.
- Roald Dahl'as pradėdavo kiekvieną rytą su 6 naujai nubrožtais pieštukais.
- - 75% visų pieštukų yra geltoni, o HB pieštukas yra dažniausiai vartojamas.
- Pieštuko medinis apvalkalas yra gaminamas iš kedro.

Pieštukai –
knygų veikėjai

V. Sutejevas

– Aš tave sugraūšiu! – pasakė Peliukas. – Man labai niežti dantys ir aš nuolatos turiu ką nors graužti. Va kaip! – Ir Peliukas skaudžiai suleido dantis į Pieštuką.

– Oi!.. – suriko Pieštukas. – Tada leisk man paskutinį kartelį ką nors nupiešti, o paskui daryk, ką nori.

– Gerai jau, gerai, – sutiko Peliukas, – piešk! Bet paskui aš vis tiek sugraūšiu tave į šipulius.

*Georgijus
Jurmėnas*

**A PIE
SUOLA,
IR
PIEŠTUKĄ...**

Sigitas Poškus
Trumpos pasakaitės apie
žiurkėną Vidą ir jo draugus

KAIP PIEŠTUKAS LAIMĖS IEŠKOJO

Nusibodo Pieštukui gyventi pas žiurkėną Vidą. Nusibodo, kad Vidas jo nė kiek negerbia, visą laiką graužia. Ir išėjo Pieštukas iš namų.

Ėjo ėjo ir sutiko Popieriaus Lapą.

– Kur eini? – paklausė Popieriaus Lapas.

– Einu į pasaulį laimės ieškoti, – atsakė Pieštukas. – Nusibodo gyventi su

Vidu, jis manęs negerbia, visą laiką graužia.

– Užrašyk man ką nors, – paprašė Popieriaus Lapas.

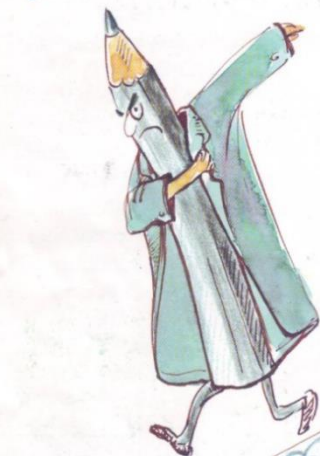
– Mielai, – sutiko Pieštukas ir ėmė rašyti.

Kas tai?! Kuo labiau jis rašė, tuo labiau nežinojo, ką rašyti!

– Ak, – dūsavo Pieštukas, – kaip man sunku be Vido. Aš taip prie jo pripratęs...

Jis grįžo namo ir ant balto Popieriaus Lapo užrašė:

**VIDAI, AŠ NEBEPYKSTU. TIK TU MANĖS
TAIP DAŽNAI NEGRAUŽK. PIEŠTUKAS.**

Ir žiurkėnas Vidas, ir Pieštukas, ir pudelis Vincas – visi laukė, ką pasakys Tindis Rindis.

– Aš už kiaušinį, – pagaliau apsisprendė Tindis, – už tokį, iš kurio išsiritą trumpos, linksmos, pūkuotos pasakaitės.

Monika akies krašteliu pažiūrėjo į Tindį Rindį...

– Cip cip cip cip... – sucypsėjo nauja pasakaitė, nes jau buvo devinta valanda ryto.

Visi nutilo.

Tik Pieštukas ėmė čeženti baltą Popieriaus Lapą.

AISTĖ VILIMĖ

PIEŠTUKINĖ
SRAIGĖ

ZALIAGIRIO
ISTORIJA

Ilustracijos
Agnes Indre

Kalėdos

Ramutė Skučaitė. Pieštukai

Pieštukų įvairovė ir keistenybės

Ned Smith kompozicija

Automatiniai pieštukai. Move

Unikalūs,
rankų darbo,
automatiniai
pieštukai, pagaminti
iš ąžuolo arba
alyvmedžio.

Sidabro pieštukas

Sidabro pieštukas – pieštukas su šerdimi iš minkšto sidabro lydinio. Duoda pilką spalvą, kuri su laiku tamsėja, įgaudama gražų bronzinį atspalvį. Plačiausiai naudotas Renesanso laikotarpiu. Skirtingai, nei švino ar grafito pieštukas, yra nenutrinamas, todėl laikoma, kad *sidabro pieštuku* piešia tik meistrai, dėl pastarosios priežasties kai kada profesionalūs dailininkai irgi vadinami *sidabro pieštukais*.

Išmanusis pieštukas Cerruti 1881 Pad

- Automatinis pieštukas, dengtas juodu laku, kurio galas skirtas valdyti išmaniuosius telefonus, planšetinius kompiuterius.

Pieštukas, kurį galima auginti

Tai pieštukas, kurį galima pasodinti.

Kai pieštuką sudrožiate tiek, kad juo nebe patogiu rašyti, paprasčiausiai pasodinkite jį į vazoną ir po kelių savaičių galėsite džiaugtis puikiomis šviežiomis prieskoninėmis žolelėmis, puikiai tiksiančiomis patiekalams pagardinti.

Daugiau kaip 2 000 įvairiausių profesijų atstovų finansavo šios koncepcijos įgyvendinimą Lietuvoje.

Pripučiamas pieštukas

Pieštukas

Jean – Louis Scherrer Extensible

Modernus pieštukas,
su metaliniu
graviruotu korpusu.

Louis Scherrer

Hallucination 5

Klasikiniai juodi
pieštukai, su
kristalais ant galiukų.
Rinkinį sudaro penki
pieštukai dėžutėje.

Didžiausias pasaulyje pieštukas

Pieštukas
pastatytas
prie
gamyklos
vartų.

Didžiausias pasaulio pieštukas

- Pieštukas sukurtas religinio guru Sri Chimnoy 76-ojo gimtadienio proga 2002 m.
- Pieštuko ilgis apie 23,25 metro.
- Jis daugiau nei 3 metrais lenkia dabartinį Gineso rekordų knygoje įrašytą konkurentą, pagamintą firmoje "Faber-Castell".
- Jis yra Malaizijoje prie Kvala Lampūros
- <http://view.break.com/371663> gaminimo vaizdas

2001 metų rekordas

Ilgiausias pieštukas

- Ilgiausias pasaulio pieštukas yra 323 m.
- Jį sukūrė Ed Douglas Miller (JK)
- Įkurdintas Worcesteryje, 2013m. rugsėjo 17d.

Mažiausias pasaulyje pieštukas

- Mažiausias pieštukas yra 17.5 mm, o jo šerdelė - 3mm
- Jį pagamino Faber-Castell įmonė (viso 50 vnt.) kaip Kalėdinę dovaną nusipelnusiems klientams.
- Šis pieštukas rašo, bet jums reikėtų žnyplių, kad jį galėtumėte paimti į rankas.

Kumberlendo Pieštukų muziejus

Kesvike, Anglijoje

- Legenda byloja, kad Kumberlende prasiautus didžiulei audrai 1500-aisiais, daugybė medžių išvirto šaknimis į viršų, ir taip buvo atrastas grafitas.
- Piemenys naudojo grafitą pažymėti savo avims ir nuo to po truputį prasidėjo pieštukų gamybos industrija.
- Išsamią pieštukų gamybos istoriją jums papasakos Kumberlendo pieštukų muziejuje, kur pamatysite ir devynias galybes pačių įvairiausių pieštukų.
- Didžiausias pasaulio pieštukas – beveik 8 metrų ilgio ir sveriantis beveik 450 kilogramų – žinoma, irgi eksponuojamas būtent čia.

Pieštukas. 8 metrų ilgio, 400 kg

Pieštukų iškabos

Wytheville,
Virdžinija
24382,
Jungtinės
Amerikos
Valstijos

Pieštukų skulptūros

